

Міністерство освіти і науки України
Міністерство екології і природних ресурсів України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Географічний факультет,
кафедра раціонального використання природних ресурсів і
охорони природи
Департамент екології та природних ресурсів
Львівської обласної державної адміністрації

ПРИРОДНІ РЕСУРСИ РЕГІОНУ: ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ, РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ТА ОХОРОНИ

Матеріали міжнародного наукового семінару
(Львів, 5–7 жовтня 2018 р.)



Львів – 2018

УДК 913:504.062

Природні ресурси регіону: проблеми використання, ревіталізації та охорони: Матеріали III-ого міжнародного наукового семінару – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 391 с.

Друкується за ухвалою Вченої ради географічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 6 від 12 вересня 2018 р.)

Редакційна колегія:

Назарук М. М., доктор географічних наук, професор кафедри
раціонального використання і охорони природи
Кукурудза С. І., кандидат географічних наук, професор кафедри
раціонального використання і охорони природи
Рожко І. М., кандидат географічних наук, завідувач кафедри ра-
ціонального використання природних ресурсів і охорони природи;
Гамкало З. Г., доктор біологічних наук, професор кафедри раціо-
нального використання і охорони природи
Койнова І. Б., кандидат географічних наук, доцент кафедри раціо-
нального використання і охорони природи

У збірнику матеріалів Міжнародного семінару «Природні ресу-
рси регіону: проблеми використання, ревіталізації та охорони
природи», присвяченого тридцяти річчю кафедри раціонального
використання природних ресурсів і охорони природи, який відбу-
вся 5-7 жовтня 2018 року висвітлено теоретичні і методичні про-
блеми раціоналізації використання природно-ресурсного потенці-
алу територій, ревіталізації та охороні як окремих природних
компонентів, так і геоекосистем в цілому. Розглянуто актуальні
екологічні та технологічні, соціально-економічні напрями їх вирі-
шення в умовах оптимізації відносин природи і суспільства.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність
за підбір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших
відомостей. Текст подано в авторській редакції.

Адреса редакційної ради:

79000 Львів, вул. Дорошенка, 41, кім. 62

Львівський національний університет

імені Івана Франка, географічний факультет

Тел.: (032) 239-45-46

© ЛНУ імені Івана Франка, 2018

Автори статей, 2018

ЗМІСТ

<i>Туниця Ю. Ю., Кукурудза С. І., Рожко І. М.</i> 30 РОКІВ КАФЕДРИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ І ОХОРОНИ ПРИРОДИ ГЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ. ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ	10
<i>Андрейчук Ю. М., Зяблікова І. Г., Шубер П. М.</i> ПРОСТОРОВА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕМПЕРАТУРНИХ ПОКАЗНИКІВ МЕТОДАМИ ГІС, НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	18
<i>Ачасов А. Б., Ачасов А. О.</i> ДИСТАНЦІЙНИЙ МОНІТОРИНГ ЕКОЛОГІЧНИХ НАСЛІДКІВ НЕЗАКОННОГО ВИДОБУТКУ БУРШТИНУ	21
<i>Бардюжа В. В., Вовкодав Г. М.</i> ОЦІНКА ВПЛИВУ РЕСТОРАНІВ ШВИДКОГО ХАРЧУВАННЯ MCDONALD'S НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	25
<i>Бардюжа В. В., Вовкодав Г. М.</i> ВПЛИВ ПРОДУКЦІЇ РЕСТОРАНІВ ШВИДКОГО ХАРЧУВАННЯ MCDONALD'S НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	30
<i>Беззубко Б. І., Беззубко Ю. І.</i> ВРАХУВАНН ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ У ПРОЦЕСІ ВІДНОВЛЕННЯ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	34
<i>Безручко Л. С.</i> ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ ЯК СКЛАДОВА ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	38
<i>Белей Л. М.</i> ЛІСОВІ РЕСУРСИ КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ НА ЗЕМЛЯХ У ПОСТІЙНОМУ КОРИСТУВАННІ: НАУКОВИЙ АСПЕКТ	42
<i>Блажко Н. Б.</i> ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ САНАТОРІЮ "ЛЮБІНЬ ВЕЛИКИЙ"	46
<i>Блажко Н. Б., Кукурудза С. І.</i> ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ МАЛИХ РІЧОК (НА ПРИКЛАДІ БАСЕЙНУ РІЧКИ ДАВИДІВКИ)	51
<i>Божук Т. І.</i> ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ РЕКРЕАЦІЙНО- ТУРИСТИЧНИХ ПОТРЕБ (НА ПРИКЛАДІ ПІВДЕННО-ЗАХІДНОЇ ЧАСТИНИ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	55
<i>Брусак В. П., Малець В. Б.</i> РЕКРЕАЦІЙНА ДИГРЕСІЯ НА ТУРИСТИЧНОМУ МАРШРУТІ "НА ГОРУ ГОВЕРЛА" У КАРПАТСЬКОМУ НПП	58
<i>Бухта І. О.</i> САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИЙ СТАН ВОДОПОСТАЧАННЯ НАСЕЛЕННЯ М.ЛЬВОВА	63

<i>Власюк Я. В., Вовкодав Г. М.</i>	
ОЦІНКА ЯКОСТІ ВОДИ КИЇВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА ЗА ЕКОЛОГО-САНІТАРНИМИ ПОКАЗНИКАМИ	66
<i>Власюк Я. В., Вовкодав Г. М.</i>	
ОРІЄНТОВНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТАНУ ВОД КИЇВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА	69
<i>Вовкодав Г. М., Семенов Д. В.</i>	
ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ВОД РІЧКИ ТИСА	72
<i>Вовкодав Г. М., Семенов Д. В.</i>	
ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТАНУ ВОД РІЧКИ ТИСА	76
<i>Габчак Н., Дубіс Л. Ф.</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЯХ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	79
<i>Гамкало З. Г., Бедернічек Т. Ю., Копій М. Л.</i>	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ БІОЛОГІЧНОГО ЕТАПУ РЕКУЛЬТИВАЦІЇ ДЕВАСТОВАНИХ ЗЕМЕЛЬ	87
<i>Головатий М. В.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ БАЛЬНЕОЛОГІЧНИХ РЕСУРСІВ НА МАЛИХ КУОРТАХ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	98
<i>Горин І. В., Ковальчук А. І.</i>	
ПРОБЛЕМИ РЕКРЕАЦІЇ І ТУРИЗМУ У КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ ТА ЇХ КАРТОГРАФІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ	102
<i>Дубовіч І. А.</i>	
СУЧАСНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ У ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНАХ УКРАЇНИ І СУМІЖНИХ ДЕРЖАВ ЄС	106
<i>Afanasyeva N. A., Dudnik V. V.</i>	
LOW FREQUENCY NOISE OF THE WIND POWER PLANTS AS AN IMPARABLE FACTOR FOR THE HUMAN ENVIRONMENT	111
<i>Jedryczkowski W. B., Jadwiszczak A. S.</i>	
INTRODUCTION TO THE KNOWLEDGE OF THE COCCINELLIDAE FAUNA OF WESTERN UKRAINE	113
<i>Жеребко Г. А., Вовкодав Г. М.</i>	
ПОРІВНЯЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СОНЯЧНИХ КОЛЕКТОРІВ ТРАДИЦІЙНОГО (З КОЛЬОРОВИХ МЕТАЛІВ) І ПОЛІМЕРНОГО ТИПУ	117
<i>Жеребко Г. А., Вовкодав Г. М.</i>	
КОНЦЕПЦІЯ "ПОВНИЙ ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ – LIFE CYCLE ASSESSMENT", ЯК МЕТОД АНАЛІЗУ НОВИХ РІШЕНЬ ТА ВИБОРУ ПЕРСПЕКТИВНИХ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНИХ СИСТЕМ ...	121
<i>Завадович О. М.</i>	
СПЕЦИФІКА ПОВОДЖЕННЯ З ТПВ В МІСЬКИХ ДІЛЬНИЦЯХ ІЗ ЗАБУДОВОЮ КОТЕДЖНОГО ТИПУ, В КОНТЕКСТІ ОХОРОНИ ПРИРОДНО-ІСТОРИЧНИХ ЛАНДШАФТІВ (МОДЕЛЮВАННЯ	

СИТУАЦІЇ ДЛЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ “ЗНЕСІННЯ” У ЛЬВОВІ).....	126
<i>Зінько Ю., Шевчук О.</i>	
ПЕРСПЕКТИВНА МЕРЕЖА НАЦІОНАЛЬНИХ ГЕОПАРКІВ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.....	135
<i>Зюзін С. Ю., Рикмас Т. В.</i>	
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ. .	143
<i>Іванов Є. А.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТІВ ОПТИМІЗАЦІЇ ГЕОСИСТЕМ ГІРНИЧО- ПРОМИСЛОВИХ ТЕРИТОРІЙ.....	146
<i>Льїн Л. В., Льїна О. В.</i>	
ЕКОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ОЗЕРНО- БОЛОТНИХ КОМПЛЕКСІВ	150
<i>Льницька Л. В.</i>	
ПРОЯВИ ХУДОЖНЬО-ПОЕТИЧНОЇ МОТИВАЦІЇ ТУРБОТЛИВОГО СТАВЛЕННЯ ДО ДЕРЕВ У ТВОРЧОСТІ ЯНА ПЕКЛА ТА ІВАНА ДРАЧА.....	154
<i>Карпюк З.К., Чижевська Л. Т.</i>	
НАПРЯМКИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПОРУШЕНИХ ЗЕ- МЕЛЬ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	156
<i>Касіянчук Д. В.</i>	
ЛІС ЯК ФАКТОР СТІЙКОСТІ СХИЛУ	160
<i>Кіптач Ф. Я.</i>	
ЗЕМЛІ, ЗАЙНЯТІ ПРИРОДНИМИ І ШТУЧНО СТВОРЕНИМИ ОБ’ЄКТАМИ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД У ВЛАСНОСТІ ТА КОРИСТУВАННІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	164
<i>Кіптач Ф. Я.</i>	
ОБ’ЄКТИ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД, ЩО НЕ НАДАНІ У ВЛАСНІСТЬ ТА ПОСТІЙНЕ КОРИСТУВАННЯ В МЕЖАХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	167
<i>Книш І. Б., Андрейчук Ю. М.</i>	
ЕКОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ І ПЕРЕДКАР- ПАТТЯ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНИХ ПРИРОДНИЧИХ ПРАКТИК	171
<i>Ковальчук І. П.</i>	
ГЕОІНФОРМАЦІЙНЕ КАРТОГРАФУВАННЯ ГЕОПРОСТОРОВОГО РЕСУРСУ: ІДЕЯ УКЛАДАННЯ ЦИФРОВОГО АТЛАСУ ВАРТОСТІ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ.....	175
<i>Койнова І. Б.</i>	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ВТОРИННИХ РЕСУРСІВ ІЗ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ.....	181
<i>Койнова І. Б., Чорна А.-К.А.</i>	
ВОДОЙМИ МІСТА ЛЬВОВА: ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІСТА.....	185

<i>Колтун О. В.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПОСТЕКСПЛУАТАЦІЙНОГО ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ ЛЕСОВИХ КАРЕСІВ У М. ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ	190
<i>Корчемлюк М. В., Кравчинський Р. Л.</i>	
ОСНОВИ МОНІТОРИНГУ ВОДНИХ ДЖЕРЕЛ НА ТЕРИТОРІЇ КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	194
<i>Крюченко Н. О., Жовинський Е. Я., Папарига П. С.</i>	
ВПЛИВ САНІТАРНИХ РУБОК ЛІСУ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ НА ГРУНТ (ГЕОХІМІЧНИЙ ЧИННИК)	199
<i>Лайчак А., Третьак П. Р.</i>	
ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ З ВИРІШЕННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ ГІРСЬКИХ РЕГІОНІВ	203
<i>Лісняк А. А., Печерська А. І., Торма С.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЛІСОВИХ ГРУНТІВ ПІСЛЯ ЛІСОВИХ ПОЖЕЖ	208
<i>Лозинський Р. М.</i>	
ВИВЧЕННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ У ЛЬВІВСЬКІЙ ЄЗУЇТСЬКІЙ АКАДЕМІЇ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVII – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVIII СТ.	212
<i>Малицька Л. В.</i>	
ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ФІЗІОЛОГО-КЛІМАТИЧНИМИ РЕСУРСАМИ ТЕПЛООВОГО СТАНУ ЛЮДИНИ	217
<i>Мельник А. В., Карабінюк М. М.</i>	
СУБАЛЬПІЙСЬКЕ І АЛЬПІЙСЬКЕ ВИСОКОГІР'Я ЛАНДШАФТУ ЧОРНОГОРА: КРИТЕРІЇ ВИДІЛЕННЯ, ПОШИРЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ	222
<i>Микітчак Г. С.</i>	
РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ РЕСУРСКОРИСТУВАННЯ, ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА ВИМОГА ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС	228
<i>Mikojczyk D., Nowak K., Zhuk Y.</i>	
REWITALIZACJA MAŁYCH MIAST SZANSĄ ICH ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO	232
<i>Моргацький В. М.</i>	
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ В УКРАНСЬКО-БІЛОРУСЬКОМУ ТРАНСКОРДОННОМУ РЕГІОНІ (УБТР)	237
<i>Назарук М. М., Сенчина Б. В.</i>	
ПРИРОДНО-РЕСУРСНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВЩИНИ)	241
<i>Назарук М. М., Ткач О. І.</i>	
ОЦІНКА ВПЛИВУ ВИКИДІВ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН ТОВ "SWISS KRONO" (СМТ. БРОШНІВ-ОСАДА) НА СТАН ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	244

<i>Некос А. Н., Дементєєва Я. Ю.</i>	
ДО ПИТАННЯ ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЛАНДШАФТІВ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ	248
<i>Некос А. Н., Медведєва Ю. В.</i>	
ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ЯК ДЖЕРЕЛА ЗАБРУДНЕННЯ РОСЛИННОЇ ПРОДУКЦІЇ У МЕЖАХ УРБОСИСТЕМИ	251
<i>Некос А. Н., Проскуріна Д. Р.</i>	
ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН АКВАЕКОСИСТЕМИ ЧЕРВОНООСКІЛЬСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА (БОРІВСЬКИЙ РАЙОН ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	254
<i>Некос А. Н., Цюман О. О.</i>	
ІНФОРМАТИЗАЦІЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	257
<i>Некос А. Н., Шеремет К. О.</i>	
МОНІТОРИНГ ВМІСТУ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ У ҐРУНТІ (СЕЛО КАРАВАН НОВОВОДОЛАЗЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	260
<i>Nijnik M., Miller D., Barlagne C., Price M., Bryce R., Valero D., Sarkki S., Melnykovych M.</i>	
A ROLE OF SOCIAL INNOVATION IN LINKING ECOLOGICAL SUSTAINABILITY WITH RURAL DEVELOPMENT OBJECTIVES IN MARGINALISED MOUNTAIN AREAS	264
<i>Ободовський О. Г., Почаєвець О. О., Кривець О. О.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ ПРИДАТНИХ ДО ВИКОРИСТАННЯ ДІЛЯНОК РІЧОК З УРАХУВАННЯМ ТЕРИТОРІЙ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ В МЕЖАХ РЕГІОНУ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	266
<i>Овчаренко А. Ю., Залюбовська О. В.</i>	
МОЖЛИВОСТІ АВТОМАТИЗОВАНОЇ ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПОТРЕБ МОНІТОРИНГУ І ОХОРОНИ ЛАНДШАФТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ КОСМІЧНИХ ЗНІМКІВ НА ПРИКЛАДІ ТЕРИТОРІЇ НПП «СЛОБОЖАНСЬКИЙ»	271
<i>Пандяк І. Г.</i>	
СТАЛИЙ РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ	275
<i>Alicja Fischer, Józef Partyka</i>	
EDUCATION IN OJCÓW NATIONAL PARK	280
<i>Перхач О. Р.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ ВОДОСХОВИЩ ТА СТАВКІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	282
<i>Пилипович О. В., Кричевська Д. А.</i>	
КОНСТРУКТИВНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕРИТОРІЇ ПАСМОВОГО ПОБУЖЖЯ	287
<i>Питуляк М. Р., Базан М.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ У КРЕМЕНЕЦЬКОМУ РАЙОНІ	292

<i>Романів А. С., Романів О. Я.</i>	
ПЕРСПЕКТИВНА МЕРЕЖА НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ РІВНЕНЩИНИ ЯК ОСНОВА РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ	296
<i>Савка Г. С.</i>	
ОЦІНКА АНТРОПОГЕННОЇ ТРАНСФОРМОВАНOSTІ ЛАНДШАФТНИХ КОМПЛЕКСІВ СМТ. БРЮХОВИЧІ НА ОСНОВІ КЛАСИФІКАЦІЇ EUNIS	301
<i>Слобожан О. В.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНИМИ РЕСУРСАМИ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ	305
<i>Соловей Р. С.</i>	
МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ <i>TRIFOLIUM PRATENSE</i> L. В УМОВАХ УРБОЕКОСИСТЕМИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	313
<i>Стойко С. М.</i>	
БІОСФЕРНІ РЕЗЕРВАТИ – ЗАПОРУКА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНОГО РІЗНОМАНІТТЯ Й СТАЛОГО РОЗВИТКУ	317
<i>Теліш П. С., Гурська Т. І.</i>	
ЛАНДШАФТНЕ РІЗНОМАНІТТЯ: ТРАКТУВАННЯ, ГОЛОВНІ ПІДХОДИ І СПОСОБИ ОХОРОНИ	321
<i>Тиханович Є. Є.</i>	
СНІГОВИЙ ПОКРИВ ГЕОКОМПЛЕКСІВ ТОРФОВИЩА “БІЛОГОРЩА”	330
<i>Федунь О. В.</i>	
СВІТОВИЙ ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОБМЕЖЕНЬ НА ВИРУБКИ ЛІСІВ ТА ЕКСПОРТ НЕОБРОБЛЕНОЇ ДЕРЕВИНИ	333
<i>Фесюк В. О., Мороз І. А, Карпюк З. К., Полянський С. В., Фесюк В. О..</i>	
ОБ’ЄКТИ ТА ТЕРИТОРІЇ СМАРАГДОВОЇ МЕРЕЖІ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	338
<i>Худоба В. В.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЗОНУВАННЯ РЛП “РАВСЬКЕ РОЗТОЧЧЯ”	343
<i>Царик В. Л.</i>	
ЩОДО АКТУАЛЬНОСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ І РЕГУЛЮВАННЯ РЕСУРСІВ ПОВЕРХНЕВОГО СТОКУ	349
<i>Царик Л. П.</i>	
ЩОДО ОПТИМІЗАЦІЇ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ СТАЛОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ	352
<i>Царик П. Л.</i>	
ПІДХОДИ ДО РАЙОНУВАННЯ ПОДІЛЛЯ ЗА РЕКРЕАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ КЛІМАТУ І ПОГОДИ	358
<i>Черваньов І. Г., Карасьов О. О.</i>	
НЕМАТЕРІАЛЬНЕ РЕСУРСОЗНАВСТВО: ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Й ГЕОСИСТЕМНІ (ЕКОСИСТЕМНІ) СЕРВІСИ	362

<i>Чехній В. М., Голубцов О. Г., Батова Н. І.</i>	
ГЕОІНФОРМАЦІЙНЕ КАРТОГРАФУВАННЯ ТА АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ЛАНДШАФТІВ ДЛЯ ПРИРОДООХОРОННИХ ЦІЛЕЙ	367
<i>Schmid S., Pleskacova K.</i>	
NATURE PROTECTED AREAS IN GERMANY AND THE CZECH REPUBLIC – CATEGORIES AND CONFLICTS IN LAND USE...	370
<i>Шевчук О., Дубіс Л., Єндрух Ю., Войцеховські К., Логин С.</i>	
МІЖНАРОДНИЙ ГЕОПАРК "ПОЛІССЯ" (УКРАЇНА-ПОЛЬЩА-БІЛОРУСЬ) – ПЕРСПЕКТИВНИЙ ОБ'ЄКТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МЕРЕЖІ ГЕОПАРКІВ ЮНЕСКО	378
<i>Штойко Р. І.</i>	
ІСТОРІЯ ІНТРОДУКЦІЇ ІНВАЗИЦІЙНИХ ВИДІВ БОРЩІВНИКА НА ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ	383
<i>Яцентюк Ю. В.</i>	
КЛАСИФІКАЦІЯ І ТИПОЛОГІЯ ПАРАДИНАМІЧНИХ АНТРОПОГЕННИХ ЛАНДШАФТНИХ СИСТЕМ	386

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс. Урядовий портал]. Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=246581

3. *Ангел Є., Бутін А.* Результати запровадженого в Україні тимчасового мораторію на експорт лісоматеріалів у необробленому вигляді: аналітично-консультативна робота. – Київ: Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, 2018. – 24 с.

ОБ'ЄКТИ ТА ТЕРИТОРІЇ СМАРАГДОВОЇ МЕРЕЖІ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

***Фесюк В. О.¹, Мороз І. А.², Карпюк З. К.¹,
Полянський С. В.¹, Фесюк В. О.³***

*¹ Східноєвропейський національний університет
Луцьк, Україна*

² Луцький національний технічний університет, Луцьк, Україна

³ Волинська філія ДУ «Держґрунтохорона», Луцьк, Україна

Останнім часом в науковій періодиці багато уваги приділяється питанням вивчення об'єктів та територій Смарагдової мережі. Як відомо, мережа Емеральд (Смарагдова мережа) створюється на теренах країн-членів та держав-спостерігачів Бернської конвенції. До їх складу входять 28 держав членів ЄС, 19 інших європейських країн і 4 африканські держави. Бернська Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats) від 1979 р. набула чинності 1.06.1982 р. Україна приєдналась до Бернської конвенції згідно з Законом України «Про приєднання до Конвенції 1979 р. про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі» від 29.10.1996 р.

Через неузгодження певних юридичних формальностей Україна протягом 1996-1998 р.р. брала участь у роботі Кон-

венції як спостерігач, а з травня 1999 р. Україна є повноправною стороною цього важливого міжнародного договору. Основні завдання Бернської конвенції: встановлення мінімального рівня захисту для видів флори і фауни та середовища їх існування, що знаходяться в несприятливому стані, посилення їх охорони, розробка та вжиття заходів щодо збереження ареалів видів дикої флори і фауни, особливо тих, що знаходяться під загрозою зникнення, сприяння та розвиток міжнародному співробітництву в галузі збереження природи [2].

Смарагдова мережа є інструментом для збереження територій, що мають велику екологічну цінність, і створює основу для співпраці в рамках однорідної мережі територій, що охоплюють всю Європу.

Навність на певній території значної частки популяцій видів та площ оселищ із Резолюцій №4 та №6 дозволяє визначити її відповідність критеріям ASCI – Територіям Особливого Природоохоронного Інтересу (Areas of Special Conservation Interest, ASCI). Це території, визначені у складі Смарагдової мережі для охорони видів та оселищ з Резолюцій №4 та №6 Бернської конвенції. В цьому полягає фундаментальна відмінність підходу, на основі якого будуються мережі Емеральд (Смарагдова мережа) та Натура2000 від традиційного підходу щодо виділення заповідних територій в Україні.

Кожна з ASCI виділяється на основі достовірної інформації про її значення для забезпечення довгострокового збереження визначених Резолюціями №4 та №6 видів і оселищ. Відповідно, до Мережі не можна включити будь-яку територію із вже існуючим природоохоронним статусом, що визначений національним законодавством, якщо вона не відповідатиме критеріям, встановленим для ASCI. Її узгодженість, так само як і мережі Натура2000, впливає з обмежених критеріїв для вибору територій: вони мають бути важливими та істотно сприяти досягненню цілей Конвенції [2].

Табл. 1. Території Смарагдової мережі Волинської області [1]

Код	Назва	Площа, га	К-сть видів птахів	К-сть інших видів	К-сть типів оселищ	Загальна к-сть	Біо-регіон
UA0000 024	Черемський природний заповідник	2949,0	22	30	21	73	CON*
UA0000 024	Шацький НПП	54128,0	63	34	31	128	CON
UA0000 044	НПП «Прип'ять-Стохід»						CON
UA0000 112	НПП «Цуманська Пуща»	43852,0	19	25	19	63	CON
UA0000 167	НПП «Західне-Побужжя»**	14222,0	21	20	21	62	CON
UA0000 168	Стохід-Нобель	41874,0	42	31	21	86	CON
UA0000 170	Заплава р.Турія-р. Прип'ять	16196,0	45	21	16	82	CON
UA0000 171	Турійський	17019,0	45	23	12	80	CON
UA0000 191	Хрінницький-Стир	5057,0	29	21	7	57	CON
UA0000 243	Любохинський	3793,0	64	15	5	54	CON
UA0000 251	Прибужжя	14263	17	9	17	53	CON
UA0000 252	Чорногузка	2136	22	6	5	33	CON
UA0000 262	Череваський Ліс	1749,0	1	1	4	9	CON

* – континентальний;

** – запроектований національний природний парк

У Волинській області станом на грудень 2017 р. до складу Смарагдової мережі включено 13 територій (табл. 1, рис. 1) [1]. Всі вони мають різну площу, кількість видів, що охороняються, типів оселищ, а отже й різне значення. Найбільшими за площею є Шацький (25% загальної площі в межах області), Цуманська Пуща (20%), Стохід-Нобель (19%), Заплава р.Турія- р.Прип'ять, Турійський, Прибужжя, Західне Побужжя – по 7%, всі інші 1-2%.

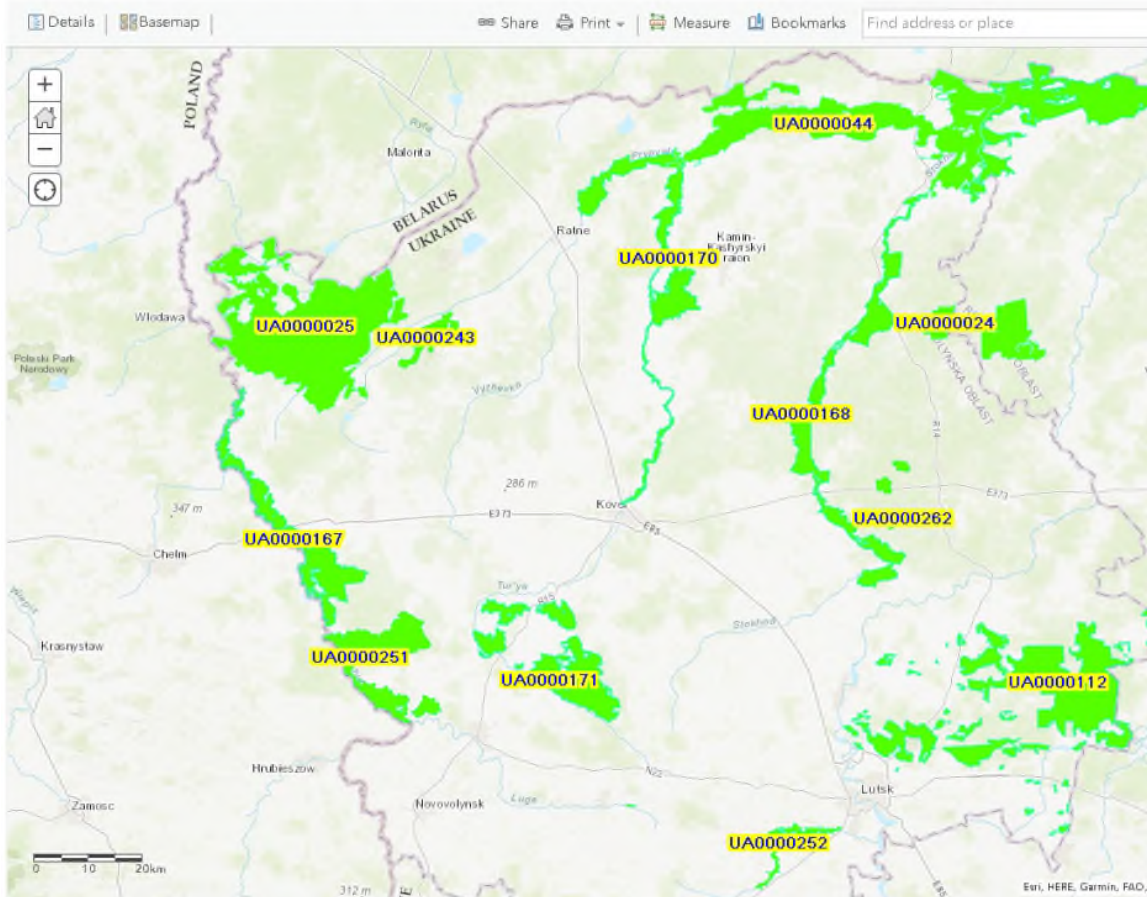


Рис. 1. Територіальний розподіл територій Смарагдової мережі Волинської області [3]

Зовсім інший розподіл цих територій за показником кількості видів птахів, що охороняються. Так, зокрема, за цим показником лідерами є Шацький і Любохинівський (по 16%), на Заплаву р.Турія-р. Прип'ять, Турійський, Стохід-Нобель припадає по 12%, а на всі інші – по 4-6%.

За кількістю інших видів на Шацький припадає найбільше – 14%, Черемський природний заповідник і Стохід-Нобель – по 13%, Цуманська Пуща – 11%, Турійський – 10%, Заплава р.Турія-р. Прип'ять, Хрінницький-Стир – по 9%; інші – по 3-8%.

За кількістю типів оселищ схожа ситуація – лідером є Шацький (17%), Черемський природний заповідник, Західне Побужжя і Стохід-Нобель – по 12%, Цуманська Пуща – 10%, всі інші – 2-9%.

Насамкінець, за консолідованим рейтингом, закономірно перше місце займає Шацький ASCI із 17%, на Заплаву

р.Турія-р. Прип'ять і Стохід-Нобель припадає по 11%, Турійський – 10%, Черемський природний заповідник – 9%, Західне Побужжя і Цуманська Пуща – по 8%, Прибужжя, Любохнівський і Хрінницький-Стир – по 7%, а найменше припадає на Чорногузку – 4% і Череваський ліс – 1% [1].

Такі результати є закономірними – найбільші частки за всіма показниками та найвищі рейтинги у найкрупніших природозаповідних територій – національних природних парків. Їх території є також найбільш вивченими і описаними в науковій літературі та періодиці. А тому інформація про види організмів та середовища їх мешкання для цих територій є найбільш доступною і повною. Також великий інтерес для збереження видів, включених в додатки Бернської конвенції, мають заплави річок Турії, Прип'яті та Стоходу.

Підсумовуючи вищезазначене, мережа Емеральд (Смарагдова мережа) – це екологічна мережа, що складається з Територій Особливого Природоохоронного Інтересу (ASCI). Створення мережі Емеральд (Смарагдової мережі) на національному рівні вважається одним з основних інструментів держав для виконання своїх зобов'язань за Бернською конвенцією.

Література:

1. Updated list of officially adopted Emerald sites (December 2017). Document prepared by the Directorate of Democratic Citizenship and Participation and Marc Roekaerts (EUREKO). Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/updated-list-of-officially-adopted-emerald-sites-novembre-2017-/168076d59f>
2. Залучення громадськості та науковців до проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / під ред. А.Куземко. – Київ, 2017. – 304 с.
3. Інтерактивна карта Смарагдової мережі. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://wab.discomap.eea.europa.eu/webappbuilder/apps/27/>

Збірник наукових праць

**ПРИРОДНІ РЕСУРСИ РЕГІОНУ: ПРОБЛЕМИ,
ВИКОРИСТАННЯ, РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ТА ОХОРОНИ**

**Матеріали міжнародного наукового семінару
(Львів, 5 – 7 жовтня 2018 р.)**

Комп'ютерне верстання:
Святослав Зюзін

Підп. до друку 18.09.2018. Формат 60×84/16
Папір друк. Друк на різогр. Гарнітура Cambria.
Умов. друк. арк. 10,7. Наклад 50 прим. Зак. ____

Видавничий центр Львівського національного університету
імені Івана Франка. 79000, Львів, вул. Дорошенка, 41